

DRAMA IN DE HERBERG DIE LATER DE ROZENBOOM HEETTE

Dodelijke schietpartij in de Orangeboom in 1787

Op 25 februari 1787 overleed 's morgens om circa 5 uur in de herberg de Orangeboom Willem Wiers van Coehoorn. Wiers was Cornet in het Regiment Cavalerie van de Heer Prince van Hessen Philipsthal en gelegerd in Lage Bussum (een Cornet was de officier die bij een Compagnie Cavalerie het vaandel droeg.) De doodsoorzaak waren de schotwonden die hem twee weken eerder waren toegebracht.

Het begon in de vroege ochtend van zondag 11 februari 1787. Willem Wiers moet die nacht in de herberg de Oranjeboom, waar Cornelis van Voorthuysen de waard was, zoveel sterke drank gedronken hebben, dat hij de plaats waar hij bivakkeerde in Bussum niet meer kon vinden. Hij moest door Claas Majoor en Gijs Koppen naar huis worden gebracht. Na zijn roes te hebben uitgeslapen ging Wiers omstreeks half acht 's avonds weer naar de herberg. Daar was ook Cornelis van Stammen, ruiter in het regiment cavalerie en tevens oppasser (persoonlijke knecht) van Willem Wiers.

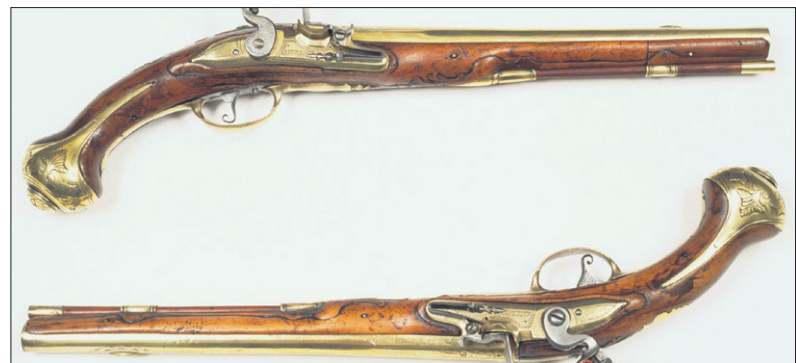
Drinkgelag

Toen Willem binnenkwam en plaatsnam bij de haard, droeg hij

zijn oppasser op om Claas Majoor en Gijsbert Koppen te halen. Hij wilde hen trakteren op een kan bier, omdat zij hem die ochtend hadden thuisgebracht. Van Stammen verliet direct de herberg en kwam terug met Claas Majoor. Claas Majoor kreeg zijn kan bier, Willem Wiers en Cornelis van Stammen deden zich tegoed aan een fles witte wijn, evenals de tegelijk binnengekomen ruiter Pieter Loeve. Omstreeks half negen begon Cornelis van Stammen te springen en te dansen en riep luidkeels tegen Willem Wiers: 'Mijn heer, ik zal je dood schieten, als je nou weer zo dronken drinkt als je vannacht gedaan hebt.' Willem Wiers reageerde daarop met: 'Je moet me dood schieten, je moet maar twee pistolen halen en scherpe patronen meebrengen.'

Je moet mij doodschieten

Van Stammen ging weg en kwam later terug met twee pistolen, waarvan hij er een aan Wiers gaf. Die bekeek het pistool en gooide het in het vuur. Van Stammen haalde het weer uit het vuur, waarop Wiers het pistool terug wilde hebben, maar hij kreeg het niet. Vervolgens liep Van Stammen met beide pistolen naar een tafel en laadde ze. Daarna liep

■ Vuursteenpistolen uit ca. 1770-1780 (bron: Rijksmuseum).

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Sinterklaas

Een stoomboot uit misschien wel borstplaat of suikergoed. Trots poseert bakker Wartena voor zijn Jugendstilgevel aan de Nassaulaan in Bussum. Hoe simpel en mooi kon een Sinterklaasetalage in 1912 zijn.

FOTO EN TEKST: STREEKARCHIEF GOOISE MEREN

■ Uitzicht uit de Oragneboom, ets van Steven Goblé (1749-1799) uit 1784, ingekleurd door G.J. Hoogendijk.

hij naar zijn heer Willem Wiers, hield de pistolen tegen zijn borst en riep: 'Wil ik je dood schieten?' Waarop Wiers tweemaal herhaalde: 'Je moet mij dood schieten.' Hierop haalde Van Stammen de trekker over en schoot. Daarbij werd 'Willem Wiers in den rech-

'Mijn God ik zal sterven, ik ben doodgeschooten'

terborst getroffen, zodanig dat den zelve terstond is neergezegen van zijn stoel, zeggende mijn God ik zal sterven, ik ben dood geschooten'. Daarop maakte Van Stammen zich uit de voeten met achterlating van de twee pistolen. Hij was vervolgens niet meer te vinden. In juli 1787 werd hij bij verstek veroordeeld. Hij werd 'ten eeuwigden dagen' verbannen uit

de landen van 'Holland en West Vriesland zonder er ooit weer terug te mogen komen op poene van zwaarder straffe'. Bij zijn vlucht had Cornelis al zijn bezittingen meegenomen, zodat de schepenen van de Stad Naarden, waaronder Bussum ressorteerde,

de kosten van het proces niet op hem konden verhalen en zelf voor de kosten moesten opdraaien.

Fragment uit Nel Krijnen-van Gog, 'Herbergier in Bussum' in *Bussums Historisch Tijdschrift* december 2004, bewerkt door Eric Bor

■ De Rozenboom (voorheen Oragneboom) in 1859, pentekening van Jan van Ravenswaay (1789-1869).

■ Nederlandse cavalerie 1787-1790, anonieme ets (bron: Rijksmuseum).